BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad

Dingsdag den 5 Julij

NEDERLANDEN.

Haag, den 4den July.

Ingevolge berigt van Z. Exc. den minister van financiën, uit der dagteekening van den 1sten Julij uitgegeven, is de inschrijving in de laatstelijk door de Staten-Generaal goedgekeurde *vrijwillige negotiatie* open gesteld, te beginnen met den 11den Julij aanstaande, en zullen die inschrijvingen kunnen geschieden, behalve bij de plaatselijke besturen, ook bij de Nederlandsche bank, en bij de agenten van den Rijks kassier, in de steden en plaatsen waar die gevestigd zijn.

— Morgen of overmorgen zal, naar men vernoemt, de baron *van Wessemberg*, buitengewoon gezant van Oostenrijk, en afgevaardigde van de conferentie te Londen, uit 's Gravenhage, naar dia stad terugkeeren.

— Uit Antwerpen wordt gemeld, dat de positie van het Hollandsch eskader voor de stad en benedenwaarts de rivier op den 2den dezer, volstrekt dezelfde was als voor drie weken, behalve dat de kanonneerboten nu en dan eenige manoeuvres verrigten, echter altoos in hunne standplaatsen terug komen.

— Sedert de in onze vorige nommers medegedeelde poolsche berigten is ons van daar niets geworden.

— In de afgeloopen week is er, op den ijzeren spoorweg van Bolton in Engeland, eene proeve met een nieuw stoomwerktuig, de *Planet* genaamd, genomen. Dit werktuig heeft 12 wagens, met 500 personen er in, voortgetrokken; de beweging was zoo snel, dat het dezen ontzaggelijken last 15 tot 18 (engelsche) mijlen ver in één uur heeft voortgesleept. Een ander nieuw werktuig, een rijtuig met 40 personen achter zich slepende, heeft 35 à 40 mijlen in denzelfden tijd afgelegd.

— Wij vertalen voor onze lezers, die niet genoegzaam met de fransche taal bekend zijn, de volgende artikelen uit het *Journal de la Haye*:

Van alle ongeregtigheden, die de volken aan het Heilig Verbond hebben toegeschreven, was de zwaarste, men zal het zich herinneren, het verkoopen of verruilen van grondgebied met zoo of zoo vele zielen. Een land te koopen of te verkoopen, riepen zekere lieden, welk eene ijsselijkheid! Ziet men dan niet, dat op die wijze de menschen als kudden vee behandeld worden? Maar die zelfde soort van lieden willen tegenwoordig, dat koning *Willem* zijn Luxemburg voor geld zal afstaan. Mag die koning nu op zijne beurt niet uitroepen: wat, grondgebied verkoopen? Meent gij dat ik met mijne onderdanen handelen wil als met eene kudde vee! Wat kunnen de lieden, die te voren het Heilig Verbond aanvielen, nu van dezen uitroep denken? Wij zijn zeerbegerig, hunne gedachten daarover te weten. ———

Welk is het onderscheid tusschen een traktaat en een protocol? Het eerste moet worden nageleefd, maar met het andere kan men, zonder de minste ongelegenheid, den gek steken.

———

Het gerucht loopt, dat de komst ten troon van koning *Leopold* aangekondigd zou worden door het kanon..... van den generaal *Chassé*.

BELGIE.

Brussel, den 1sten Julij.

In het op den 29sten gehouden comité-generaal is, tegen verwachting aan, niets van eenig aanbelang voorgevallen. De heer *van de Weyer* te kennen gegeven hebbende, dat hij iets gewigtigs te zeggen had, hetgeen echter door de leden, zijne toehoorders geheim behoorde gehouden te worden, zoo stonden onderscheiden leden op en verklaarden, *dat zij niets geheim dachten te houden*, waarop de heer *van de Weyer* dan ook eene wending aan zijne redevoering gaf, die haar volstrekt onbeteekenend deed worden. Eenige leden voor en tegen de achtien artikelen (*zie ons nommer van fl. vrijdag*), uitmakende de door de mogendheden [illegible] en Holland, gemaakt hebbende, [illegible] in eene publieke zitting te behandelen.

Men verwachte alzoo, in de publieke zitting van den 30sten deze deliberatien te zien openen, maar deze zitting is volstrekt onbeteekenend geweest en daarin is slechts een decreet betrekkelijk de provinciale en gedeputeerde staten aangenomen (*voor ons van geen belang hoegenaamd*).

— Wij vinden in den Courier het navolgend

P R O T E S T.

Overwegende, dat, naar luid der termen van art. 1. der constitutie, het belgisch grondgebied uit de provincien Antwerpen, Brabant, de Vlaanderens, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen te zamen gesteld is, onverhinderd de betrekkingen van Luxemburg met het duitsche bondgenootschap;

Dat de koning, volgens art. 6, geen bezit van den troon neemt, zonder tevoren den eed afgelegd te hebben van de nationale onafhankelijkheid en de integriteit van het grondgebied, te zullen handhaven;

Dat het congres, onder deze uitdrukkelijke voorwaarden, prins *Leopold* de kroon heeft aangeboden, gelijk dan ook het eerste artikel van den 4den Junij tekstueel aldus luidt, » *Z. K. H. Leopold, Georges, Christiaan, Frederik, Prins van Saksen-Coburg*, wordt tot koning der Belgen geproclameerd, onder voorwaarde van de constitutie aan te nemen, zoo als zij door het nationaal congres is gedecreteerd;"

Dat de aanneming van den prins ondergeschikt is aan voorwaarden, regtstreeks strijdig met de hier boven vermelde, dewijl, volgens deze, de voorloopige toestemming van het congres gevorderd wordt tot opofferingen, welke België eenige gedeelten van deszelfs grondgebied zouden ontnemen.

Dat, indien het congres, hetgeen echter onmogelijk is, deszelfs mandaat uit het oog kon verliezen en zoo verre gaan zou, om in de door de vijf mogendheden voorgestelde voorwaarden, aan welke de prins zich houdt te stemmen, daaruit volgen zou, dat zijne verkiezing radikaalnietig en van onwaarde zou zijn, aangezien lieden, aan het alzoo verminkte België vreemd, even als of zij leden van het congres waren, daaraan deel zouden hebben genomen.

Dienvolgens protesteren de ondergeteekenden, in hunne kwaliteit van leden van het nationaal congres, plegtig tegen het in behandeling brengen van elk voorstel, dat zou strekken tot [illegible] van het grondgebied, zoo als hetzelve bij de belgische constitutie bepaald is, te schenden; zij protesteren [illegible] tegen alle middelijke of onmiddelijke [illegible] protocollen of voorstellen, die van de conferentie te Londen zijn geëmaneerd of voortgekomen.

De ondergeteekenden volgen, met alzoo te handelen, alleen de ingeving van hun geweten en zijn overtuigd, dat zij eenen heiligen pligt vervullen.

Het tegenwoordig protest zal op het bureau van het congres worden nedergelegd, ten einde in eene openbare zitting te worden gelezen.

Gedaan te Brussel, den negen en twintigsten Junij, [illegible] achttien honderd een en dertig.

Volgen 38 *onderteekeningen*, waaronder de namen der leden *de Robaulx*, *L. Jottrand*, de beide *Gendebien*, *Bronckere*, *Pirson*, *Jamin*, *Rodenbach*, *Lehegue*, graaf *de Robiano* en anders worden opgemerkt.

Van den 2den Julij.

Gisteren stonden voor de vergaderplaats van het congres meer dan 3000 man troepen geschaard, de tribunes waren opgepropt vol, zoo dat zelfs vele van hen, die kaartjes voor de gereserveerde plaatsen hadden, niet op dezelve konden komen.

De vice-president *de Raikem* bezette de fauteuil.

De orde van den dag brengt de discussien over den staat der onderhandelingen mede.

De heer *Ch. de Brouckere* begon met een voorstel te doen, strekkende, dat de minister zijne conclusien zou nemen overeenkomstig het decreet van den 2den junij 1831. Volgens dit decreet, zeide de spreker, moest het ministerie, vóór den 30sten junij, rapport uitbrengen over de door het gouvernement, naar luid van datzelfde decreet, te openen onderhandelingen. Het ministerie heeft ons, op den 28sten onderscheiden diplomatieke stukken voorgelegd, maar geen rapport gedaan, of conclusien genomen. Het ministerie alleen heeft onderhandelingen met den prins van *Saksen-Coburg*, bestuurd, het ministerie alleen kent derhalve den staat der zaken; dan het ministerie alleen komt derhalve het initiatief in deze zaak toe.

De heer *de Gerlache* stelde daarentegen voor, dat het congres dadelijk de discussien over de 18 artikelen van het voorstel der londensche conferentie zou openen.

Eindelijk deed de heer *de Secus* de vader, met eenige andere leden, onder anderen de heeren *Osy*, *van de Weyer*, graaf *d'Oultremont*, *Duval de Beaulieu*, enz. een voorstel, dat het congres zou verklaren, dat de ingezetenen der provincien, of van gedeelten van provincien, die thans tot België behooren, maar, ten gevolge der onderhandelingen, onder het beheer der Hollanders zouden komen, vijf jaren lang, en alleen ten gevolge van hunne emigratie op belgischen grond, den titel van Belgen, welke zij niet zullen verloren hebben, zullen behouden en daarmeboven schadeloos gesteld zullen worden voor het nadeel, dat zij door die emigratie zouden mogen lijden, en dat er, van nu af, drie millioenen voor die schadeloosstellingen zouden bestemd worden.

Ogter de diensten over deze onderscheiden voorstellen liet zich de heer *Ch. de Brouckere* op de volgende wijze uit: » Het aannemen of verwerpen dezer 18 artikelen is eene kwestie van leven of dood voor België en voor de vrijheid. Het ministerie alleen kent den toestand des lands, den staat onzer betrekkingen, onze hulpbronnen, met een woord onze middelen, om onze onafhankelijkheid te veroveren. Wat weten wij van onze grenzen, van het leger, van den staat onzer bevolking? Het ministerie draagt kennis van dat alles en daarom wil ik, dat het ons explicatie geve.

Het voorstel van den heer *de Brouckere* werd met 129 tegen 55 stemmen verworpen, de heer *de Gerlache* trok het zijne in en dat van den heer *Secus* c. s., werd naar de sectien verzonden, hetzelve zal gedrukt en rondgedeeld worden.

Intusschen is, na lange deliberatie, op het einde van deze zitting, besloten, dat het ministerie geene voordragt wegens de 18 voorgestelde artikelen zoo doen, maar dat, daar dezelve eene wijziging in de grondwet moesten ten gevolge hebben, zulks uit den boezem der volksvertegenwoordigers zou moeten voortkomen.

Van den 3den Julij.

De vergaderplaats van het congres was nu nog van zwaarder bezetting voorzien dan den vorigen dag; alle posten waren verdubbeld.

De orde van den dag van deze laatste zitting bragt de voortzetting der deliberatien van gisteren mede. Allereerst sprak de heer *de Brouckere*; deze sprekar zou tegen de voorstellen der conferentie stemmen, en hij eindigde zijne lange redevoering, waarin hij zich sterk tegen den afstand of ruiling van Maastricht en de gehele provincie Limburg verzet had, als volgt: » Indien het besluit der meerderheid met mijne denkwijs niet overeen komt, moet ik mijn afscheid nemen; zoo gij een gedeelte mijner lastgevers van u afzendet, moet ik hun lot volgen. De kreet van mijn gewoten strekt nog ten gids; nooit zal eenige zucht tot eigen belang dien smoren." (*Algemeen handgeklap*).

De heer *Lecocq* wilde ten minsten de kwestie betrekkelijk den handel over der Schelde geadjourneerd hebben tot op den dag, dat de grieven der Belgen hun het middel zouden in handen gegeven hebben, om zich meester daarvan te maken; ook wilde hij, bij het aannemen van dit grondbeginsel der preliminairen, het *statu quo* tot al de thans door de belgen bezette gedeelten van Limburg uitgestrekt hebben. Hij stelde dus, dat er eene wijziging in art. 6 zou worden daargesteld, zoodanig, dat het *statu quo* zich tot Limburg zou uitstrekken en dat België aanmerkt zou worden, zonder deze wijziging zou hij zich tegen de preliminairen verklaren.

De heer *Helias d'Huddeghem* protesteerde nogtans tegen het in deliberatie nemen der 18 artikelen.

De heer *Delwarde*, die hem op de tribune opvolgde, had nauwelijks de woorden gezegd, dat het congres, volgens zijn oordeel, tot de preliminairen behoorde toe te treden, of daar ontstond een verschrikkelijk geraas op de tribunes. De heer *Ch. Rogier* liep geweldig met de vuist op zijn bureau en beweegt zich hevig op zijne zitbank. De heer *van de Weijer*, die zijne stem boven het rumoer verheft, vordert, dat de president de leden van het nationaal congres doet eerbiedigen. (*Bravos in de zaal*). Daar echter het geraas nog niet ophield, traden eenige burgerwachters op de tribunes en nu liet zich een algemeene kreet van *weg met de [illegible]!* hooren. De kommandant der wacht trad nu terstond binnen en vervoegde zich aan het bureau.

De president den officier verzocht hebbende, even te wachten, vermaande de toehorders tot stilte en dreigde hen de tribunes te zullen doen ontruimen, indien het geraas aanhield. Het begon en zeide vervolgens tot den officier: » Mijnheer de president zal u, in geval het geraas weder mogt beginnen, last geven, om de tribunes te doen ontruimen." De officier antwoordde: » De burgerwacht zal den wensch der wille steeds gehoorzamen.

De heer *Delwarde* vervolgde, hoezeer onderbroken, zijne redevoering midden onder een dol gejoel, dat het hoogere van belette.

De heer *Tiecken de Terhove*, afgevaardigde wegens Limburg, zou voor zijn mandaat bedanken, en zijn ontslag als lid van het congres nemen, zoo de preliminairen, welke hij als strekkende, om België van een gedeelte van deszelfs grondgebied te berooven beschouwde, werden aangenomen.

De heer *Gendebien*, de vader, zou zoude preliminairen stemmen.

De heer *Gelders* zag in de van Londen gekomen voorstellen, twee zaken: 1°. eene in constitutionaliteit in de eerste en derde artikelen, en 2°. eene bill van schadeloosstelling ten voordele der conferentie in het geheel derzelve. Hij wist de gedachten der meerderheid niet, maar geloofde dat dezelve zoo min de zaken het natie zou willen als hij.

De heer *Beyts* bewees, in eene lange redevoering, dat het in alle gevallen raadzaam was, de preliminairen aan te nemen, maar stelde tevens voor, de aanneming er van tot de volgende voorwaarde te beperken:

» Het nationaal congres zal deszelfs toestemming tot de preliminaire voorstellen als niet geschied aanmerken, indien een vredes verdrag het gevolg en het einde daervan niet is, en behoudt zich in dit geval voor, te verklaren, dat de aanneming er van vernietigd en zonder eenige verbindende kracht is."

De heer *de Blargnies*, het groot willende opstellen, werd van alle kanten de sluiting der discussie gevorderd, intusschen kondigde de president aan, dat er een voorstel op het bureau nedergelegd was; hij deed hetzelve lezen, het was van den volgenden inhoud.

» Het nationaal congres, de voorstellen der conferentie aannemende, behoudt zich [illegible] te verklaren.

» 1°. Dat de [illegible] der 2de voorstellen van de conferentie, [illegible] als ruiling van Venlo, [illegible] door Holland, op Maastricht en andere enclaveringen in het Limburgsche, gevorderde regten, en dat, gedurende de op dat punt te nemen schikkingen, geene der belgische enclaveringen ontruimd zullen worden, en

2°. dat het *statu quo* in Luxemburg, onder garantie der mogendheden bewaard zal worden, tot na den afloop der onderhandelingen over de schadeloosstelling.

(*get.*) VAN DE WEIJER.

Na dat de heer *van de Weijer* dit zijn voorstel had ontwikkeld en na nog lange deliberatien, werd besloten dat de voorstellen der heeren *Beijtz* en *van de Weijer* onmiddelijk gedrukt en rondgedeeld zullen worden, het voorstel van den heer *Beijtz* zou nog de afdeelingen worden verzonden, doch dat van den heer *van de Weijer* zou gelijktijdig met de voornaamste punten en deliberatie worden gebragt.

De vergadering scheide kwartier over vijf uur. Heden worden de deliberatien voortgezet.

— Er loopt een gerucht in de stad, dat genoegzaam bewijst hoeveel belang het gouvernement er in stelt, dat de aan het congres voorgelegde artikelen worden aangenomen, en hoe zeer men zich van de hoofden der afdeelingen, die zulks zoeken tegen te werken, wilde ontslaan. Men zegt dat, in twee verschillende raadsvergaderingen van ministers, eenigen kunner zouden voorgesteld hebben, om tot een buitengewoon maatregel over te gaan en 28 personen willekeurig te arresteren; onder deze worden genoemd de heeren *A. Gendebien*, *van Meenen*, *Le Hardi de Beaulieu*, *Berthels*, *A.* en *F. Baijet*, *Lebeau*, enz. Bij de jongste discussie over dit ontwerp zou men het hebben opgegeven, op de aanmerking van den heer *Lebeau*, dat de heeren *Gendebien* en *van Meenen*, in hunne hoedanigheid als afgevaardigden, onschendbaar waren.

— In het jongst budget van het ministerie van binnenlandsche zaken, wordt gevonden een staat van de schaden in België geleden ten gevolge van volksoploopen en plunderingen. Oostvlaanderen is

op deze staat gebragt slechts voor eene som van 2,502 gulden, terwijl Zuid-Braband daarentegen op dezelve voorkomt voor eene som van 1,219,360 gulden, Henegouwen voor 193,181, Luik voor 126,563, Westvlaanderen voor 125,201, Antwerpen voor 60,112, en Namen voor 4275 guldens.

— Uit Gent schrijft men, dat bij gebrek dan geweren voor de burgerwacht, welke het gouvernement deze niet wil of kan uitreiken, de associatie naar poolsche manier, zelven heeft doen vervaardigen, om ter gelegener tijd daarvan gebruik te maken.

— De zaak der Brusselsche plunderingen is bij besluit van het hof van cassatie naar het hof van assises te Antwerpen verwezen geworden. Die zaak waarin 12 beschuldigden en eene menigte getuigen voorkomen, zal bij de aanstaande zittingen der assises worden behandeld en wel verscheidene dagen duren.

— Een dagblad van Rijssel zegt, dat de gewezen gouverneur van Antwerpen, *de generaal van der Smissen*, die zich sedert eenigen tijd te Valenciennes ophield, deze stad heeft verlaten en met zijne vrouw en kinderen, die hij in den omtrek van Straatsburg gaat afhalen, zich naar Parijs zal begeven.

— In de om Antwerpen liggende gemeenten worden nog meerder troepen gewacht; een deel der bagagie is reeds in die stad aangekomen.

GENT, den 2den Julij.

Het tribunaal alhier heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van de heeren graaf *d'Hane* en *Exterbrouck*. De graaf *d'Hane* is tot 20 gulden boete en de kosten van het proces veroordeeld wegens aangedanen hoon en mishandeling.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Junij.

Het engelsch gouvernement heeft aan het onze vertegen betrekkelijk de zaak van Portugal gedaan. Men vreest, dat de reclamatien tot schadeloosstelling, welke de engelsche kooplieden ontvangen zullen doen, wegens de verliezen, die hun door Miguel toegebracht, deze zaak nog ingewikkelder zullen maken.

— Gisteren liep er het gerucht eene tijding, dat lord *Grey*, in eene redevoering in het parlement, stellig had te kennen gegeven, dat Engeland geene bemoeijing van Frankrijk in de zaken van Portugal dulden zou.

— Het gerucht der benoeming van lord *Durham* tot secretaris van staat voor het departement van buitenlandsche zaken van Groot-Brittannie in plaats van lord *Palmerston* bevestigt zich hoe langer hoe meer.

In den *Moniteur* is te lezen: » Gisteren avond ten vijf ure is een courrier van Petersburg aangekomen. Hij is overbrenger van het antwoord op de démarche, die, door het fransch gouvernement gedaan is, om het bloedvergieten in Polen te doen ophouden. Wij hebben alle verwachting, dat eene zoo gewigtige onderhandeling gevolgen zal hebben, welke de menschheid en de staatkunde gelijkelijk zullen toejuichen."

De fondsen stonden, ter beurze van heden, de 5 pCt. 88,10, de 3 pCt. 59,25. De Napolitanen 68,25.

Van den 30sten Junij.

De koning is heden alhier terug gekomen en heeft zich dadelijk naar St. Cloud begeven.

— Men houdt zich, volgens zeggen, met toebereidselen tot een feest tegen den 24 Julij bezig. De eerste steen voor een gedenkstuk zal op het plein voor de Bastille geplaatst worden. Eene inscriptie zal aan den oorsprong onzer roemrijke revolutie herinneren.

— De diplomatieke communicatien van ons gouvernement zijn zoo werkdadig, dat er dagen zijn, waarop tot drie estafettes van het ministerie van buitenlandsche zaken, op Londen, België en Holland gerigt worden. Gisteren is er een buitengewoon courrier naar Weenen en een ander naar Turin afgezonden; de Sardinische minister had er insgelijks een naar Turin gezonden.

— De fondsen stonden heden de 5 pCt. 87,25 op kontant, 87,10 op rijd; de 3 pCt. kontant 58,60, op tijd 58,55. De Napolitanen 68,20 op kontant en 68,25 op rijd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 24sten Junij.

Gisteren is er een courrier naar Turin vertrokken, om Z. M. den koning van Sardinie deszelfs benoeming tot chef en eigenaar van het huzaren-regement, dat te voren den naam van *regement van Hondsch* voerde, over te brengen.

Z. M. heeft den geheimraad in gewone dienst baron *van Munch Bellinghausen*, zijn gevolmagtigd minister bij de duitsche bondsvergadering en president dier vergadering, voor zich en zijne nakomelingen, tot den graafstand verheven, en heeft hem deze verheffing in persoon aangekondigd. Heden is gezegde graaf weder naar Frankfort vertrokken.

TAURIS, den 19den Junij.

Brieven van Scutari van den 28sten mei, melden, dat *Mustapha*-pacha zich in zijne hoofdstad bevond en versterking uit Bosnie wachtende was. Intusschen had hij zijne vesting (niet de stad Scutari zelve, maar de citadel) in staat van verdediging gesteld en de 500 man bezetting, die hij er in geplaatst had, voor drie jaren van proviand voorzien. *Karafaice-Zade-Ali*-bey was, volgens dezelfde brieven, insgelijks met 800 en 1000 man tegen Scutari getrokken. De geestdrift der ingezetenen van Scutari is echter, ten gevolge der geleden verliezen, zeer gedaald, zoo dat men in de onderscheiden plaatsen, en zelfs in de hoofdstad zich voorbereidde, om, zoo de groot-vizier de grenzen mogt overtrekken, gezanten aan hem te zenden, om zich te onderwerpen en verschooning te verzoeken. Slechts het intrekken der Bosniers, welke tot aan de grenzen van Albanie doorgedrongen zouden zijn, zou deze geestgesteldheid eene andere wending kunnen geven.

RUSLAND.

ODESSA, den 9den Junij.

Wij hebben, door middel eener stoomboot, tijding van Konstantinopel van den 30sten dezer bekomen, welke meldt, dat de turksche vloot, eindelijk, op den 26sten Junij het anker geligt had, om de Dardanellen te passeren. De sultan zelf had zich, met den admiraal *Halil*-pacha, aan boord van een linie-schip begeven. Men gelooofde intusschen, dat hij de vloot slechts door de Dardanellen tot *Gallipoli* begeleiden en vervolgens over land terug keeren zou.

Overigens was het te Konstantinopel rustig en was de staat der gezondheid aldaar geruststellend.

ENGELSCHE MINISTERS.

(*Vervolg*)

7°. *Lord Brougham*, *Kanselier van Engeland*. *Henry Brougham*, tegenwoordig Baron *Brougham van Vaux* levert een treffend voorbeeld op van eene schitterende loopbaan, voor kundigheden, staatkundige regtschapenheid en welsprekendheid loswaard. *Brougham* heeft zich als geleerde, als advokaat, als regter, ook als voorstander van populaire gevoelens, eenen meer dan Europischen roem verworven. Steeds ijverig lid der oppositie, was hij een getrouw aanhanger en de advokaat der koningin *Charlotte* in haar berucht proces. Engeland dankt aan hem menige nuttige instelling, vooral wat het volksonderwijs en stichtingen voor armenzorg betreft.

8°. *de Marquis d'Anglesey*, *Lord-Luitenant van Ierland*, oud drie-en-zestig jaren. Hij onderscheidde zich door zijn militairen moed en zijne staatkundige braafheid. Lord *Goderich* benoemde hem tot *Lord-Luitenant* van Ierland. In dezen post gedroeg hij zich meer volksgezind dan eenige zijner voorgangers. In het parlement had hij zich den katholijken vijandig verklaard, en werd ten gevolge te Dublin slecht ontvangen; [illegible] (volgens de bladen der oppositie) [illegible] en werd hij overtuigd, dat [illegible] eene krisis konde voorkomen.

9°. *Burggraaf Goderich*, *Penningmeester van Staat voor de Koloniën*. Eertijds *the right honorable Frederic Robinson*, broeder van Lord *Grantham*, negen-en-veertig jaren oud. De heer [illegible] zijne behoeften, de grootbanselier, zijn genoeg bekend; [illegible] nieuwe staathuishoudkundige theorien en vrijheid [illegible] den dood van *Canning* werd hij tot [illegible] doch bleef dit slechts eenen korten tijd.

10°. CHARLES GRANT, *Voorzitter van het bureau van controle* en zoon van wijlen *C. Grant*, [illegible] en voorzitter der Oost-Indische kompagnie. Hij volgde zijnen vader, die in het parlement het graafschap *Inverness* vertegenwoordigde, op. Hij was een der commissarissen, belast met de belangen der Indische kompagnie tegen de eischen van den nabab van *Arcot*; werd een der lords van de thesorerie en vervolgens secretaris van staat voor Indien. Later [illegible] de functien van voorzitter van het bureau van controle waar, en werd na den dood van *Huskisson* aan [illegible] zijne partij beschouwd.

11°. *Sir* JAMES GRAHAM, *baronet Minister van Marine*, [illegible] gen negen-en-dertig jaren oud, werd in 1812 [illegible] sisle naar het parlement afgezonden. [illegible] tijd stemde hij in den geest van het [illegible] maar in de laatste jaren nam zijne staatkundige overtuiging eene andere wending. Zijne, in de maand Mei 11. uitgebragte motie, betreffende de jaarwedden der handerd derden geheimraden, die uit de penningen des publieks betaald worden, maakte veel opheis. Hij vertegenwoordigt thans het graafschap Cumberland.

12°. *De Hertog van Devonshire*, *Groot Kamerheer* tot een-en-veertig jaren. Hij was lord kamerheer onder het bestuur van

Canning en *Goderich*, doch nam, bij de komst van den hertog van *Wellington* tot het ministerie, zijn ontslag. Zijne Hoogheid is altijd de beginselen der meer gematigde *Whigs* toegedaan geweest.

13. *Lord* Plumkett *Kanselier van Ierland* is de zoon van een geestelijke uit Ierland, en langen tijd in de pleitzaal te Dublin bekend. Alleen zijne pogingen, ten voordeele der emancipatie hebben hem tot dus verre van het kanselierschap verstoken. In 1806 gedurende een ministerie van *Whigs*, was hij procureur-generaal, en heeft vervolgens tot aan zijne benoeming tot pair, den heer *Saurin* in denzelfden post opgevolgd.

14. De *Hertog van* Richmond, *Directeur der Posterijen*, oud veertig jaren. Men kan Z. H. beschouwen als het hoofd der gematigde *Torys* in de negentiende eeuw. Zijne toetreding tot het ministerie is van groot gewigt, en heeft aan het gouvernement talrijke medewerkers bezorgd, waarop het niet had kunnen rekenen. De hertog van *Richmond* heeft zich eenen grooten naam verworven, onder anderen door zijne pogingen, om de opmerkzaamheid op den toestand des landbouws te vestigen en de eigenaars van wol-beesten te beschermen. Tot hier toe had hij echter nog nimmer deel van eenig bestuur uitgemaakt.

15. De *Marquis* Wellesley, *Intendant van het huis des Konings*. Het leven van dezen lord is eene schets der geschiedenis van het hof, gedurende de veertig laatste jaren. Hij is thans een en zeventig jaren. Zijn beheer is door de overwinningen in de Indiën gekenmerkt geworden, waartoe het vernietigen is den val van sultan *Tippo* te noemen. Hij was minister van buitenlandsche zaken van 1800 tot 18xx, wanneer hij door *Castlereagh* vervangen werd. Zijn onderkoningschap in Ierland gedurende 1824, 1825 1826 is belangrijk geweest.

16. *Lord* Hill, *opperbevelhebber*, heeft zich onder de officieren die in Spanje, de Nederlanden en Frankrijk onder den hertog van *Wellington* dienden, onderscheiden. Het geheele leger zoude geen ander officier in zijne plaats tot opperhoofd wenschen.

17. *Lord* Holland *kanselier van het hertogdom Lancaster* is thans acht en vijftig jaren oud. Gedurende het kort beheer van zijnen oom *Fox* in 1806 was Lord *Holland* lord van het geheim zegel. Gedurende het overige gedeelte van zijn leven behoorde hij tot de oppositie. Zijn zoon, de kolonel *Fox* is aan den tegenwoordigen koning, door deszelfs huwelijk met eene *Fitz-Clarence*, verwant geschapt.

18. *Lord* Archland *minister van koophandel* telt zeven en veertig jaren en heeft nooit te voren publieke bedieningen bekleed.

19. *Lord* John Russell *tresorier van het leger*, broeder van den hertog van *Bedford*, heeft in het parlement eerst de stad Bedfort en vervolgens het gehucht Youghall vertegenwoordigd. Zijne onvermoeide pogingen om de parlements-hervorming te bewerken hebben hem tot lid van het ministerie doen verkiezen. Lord *Russell* heeft geene zitting meer in het parlement.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Groninger Studenten Almanak voor het jaar 1831.

Te Groningen bij W. van Boekeren, in klein octavo, gr. 160 bladz. De prijs is . . . . . *f* 2,00.

Tijd en plaats hebben tot nu toe ons belet, dezen jaargang van bovengenoemden almanak aan te kondigen, die, even als de vorige, zich boven vele andere soortgelijke voortbrengselen en letterVruchten onderscheidt. Dezelve is echter bijzonder opmerkenswaardig, als grootendeels geschreven en zamengesteld in het tijdstip, dat ons vaderland aan onlusten en wederwaardigheden was blootgesteld, waarvan wij de gevolgen nog gevoelen en welker uitkomst geen mensch kan voorzien.

De *Geschiedenis der Groninger Hoogeschool, gedurende het rectoraat van den Hoogleeraar* Nienhuis, *9 October* 1829 — *13 Oct.* 1830; als ook eenige kleine dichtstukjes, zoo als die: *aan het vaderland; ter gelegenheid van het uittrekken der Groningsche Akademie-burgers; het uitrukken van hun vaandel* enz., getuigen allen voor den goeden geest die deze edele jongelingschap bezielde, om hunnen vreedzamen en nuttigen arbeid te verlaten, ten einde zich voor het bedreigde vaderland aan de ongemakken van het krijgsmansleven bloot te stellen. Deze jaargang zal bij hun allen, zelfs in rijpen ouderdom, aangename herinneringen opwekken, terwijl dezelve voor het algemeen een monument zal blijven, ter herdenking dier talrijke opofferingen, welke een edelmoedig en zijnen koning heldhaftig volk met zoo veel vreugde op den altaar des vaderlands bragt.

Eene grootere aanprijzing houden wij voor overbodig, en ook in dit geval de critiek onnoodig.

CORRESPONDENTIE.

De brief uit Tilburg, geteekend: *een uwer geabonneerden*, kan niet geplaatst worden, uit hoofde dezelve personele beleedigingen bevat.

---

* * Te Moordrecht, tusschen Gouda en Rotterdam, voor aan den Straatweg en van achteren aan de rivier de IJssel, is terstond te Huur,

Eene HEERENHUIZING met onderscheidene BOVEN- en BENEDEN-KAMERS, verdere gemakken, ERF en TUIN, benevens een ruim kiezende STAL voor een paard en WAGENHUIS, staande in het midden en aangenaamste van het dorp. Te bevragen bij den eigenaar W. JSERMAN aldaar.

---

* * De tweede druk van het Dichtstuk getiteld: Het Bombardement van Antwerpen. Lauwerkrans voor den Luitt. Gen. Baron de Hass, gevlochten door *G. G. Withuijs*, is van de pers gekomen bij den Boekhandelaar *Johs. Gijskens* te Amsterdam en alom verkrijgbaar gesteld.

---

* * Bij G. VAN DEIJK te Amsterdam, te Breda bij BROESE & COMP. en verders alom, wordt heden uitgegeven de derde Druk der ZEEREIS met het Schip *Hollandia*, Kapitein WILLEM WILLEMSZOON, in het jaar der *Non-Interventie*. Dichtstuk, door R. H. VAN SOMEREN, op best papier . . . . . 20 Cents.

De Eerste Druk te Amst. enz., in weinige dagen Uitverkocht zijnde, heeft de Uitgever deeze besluiten de Derde Druk met eene Fraaijer Letter te doen drukken.

NB. Van de Tweede Druk zijn nog eenige weinige Exempl. op goed ordinair papier à 10 Cents te bekomen.

De Bron en Oorzaak van het Oproer der Belgen, uit een Godsdienstig oogpunt beschouwd. Een Hartelijk Woordje aan de Noord-Nederlanders, door een Christen Leeraar . . . . . 30 Cents.

---

* * Bij den Boekhandelaar J. J. TIJL te *Zwolle*, is heden van de pers gekomen en alom verkrijgbaar: WETGEVING OP DE SCHUTTERIJEN MET AANTEEKENINGEN, door Mr. Bosscha, Procureur enz. te Zwolle. Eerste Aflevering, prijs 25 Cent.

Door den bedroevenden toestand waarin ons Vaderland, ten gevolge van den Belgischen opstand, is gewikkeld, is de Wetgeving op de Schutterijen van bijzonder gewigt geworden. — Eene verzameling der onderscheidene verordeningen die op dat onderwerp van tijd tot tijd van Gouvernementswege zijn uitgevaardigd, vereenigd met aanteekeningen en een doelmatig Register mag nuttig geacht worden, voor ieder die met het vak der Schutterijen in eenige betrekking is, zoo de gemeente besturen enz.

Het werk zal denkelijk in drie Afleveringen bestaan, die zich spoedig zullen opvolgen.

---

* * De Boekhandelaars P. DEN HENGST en ZOON en R. MEIJER WARNARS, te *Amsterdam*, thans gezamenlijk met de resterende Exemplaren der GESCHIEDENISSEN DER NEDERLANDSCHE KERK VAN MR. J. CLARISSE, door de Heeren *Tjpey* en *Dermout*, voorzien van belangrijke Aanteekeningen en Alphabetisch Register, vier zeven BOEKDEELEN of acht STUKKEN in groot Octave, stellen dit belangrijk Werk tot ultimo Julij dezes jaars verkrijgbaar voor den Prijs van VEERTIEN GULDEN.

Zullende na dezen tijd de dan nog overig zijnde Exemplaren niet minder dan tot *f* 35, gelijk voorheen te bekomen zijn.

---

* * DE BESCHRIJVING DER CITADEL VAN ANTWERPEN, benevens een kort verslag, de bevelhebbers betreffende, die zij een dienste stond, van hare stichting af tot den huidigen dag, is op heden verkrijgbaar gesteld, met bijvoeging van de namen der Officieren der *Land-* en *Zeemagt*, welke zich tijdens het bombardement aldaar bevonden, bij ANTON GRAMER en COMP. te *Amsterdam*, tot den gering prijs van 30 Cents, op dat elk *Nederlander* zich dezelve zal kunnen aanschaffen. Wie zal niet gaarne van deeze vestinge deeze *Citadel*, waar de wakkere CHASSÉ thans zoo veel *braven* voor het *Oude Nederland* WAART.

---

* * Bij BROESE & COMP. te Breda, is te bekomen:

1. Onze Positie voor Antwerpen . . . . . *f* 0,60.
2. Topographische Kaart der Grensscheidinge tusschen het Oud-Nederland en de Belgische Provincien, of wel de Zuidelijke Verdedigings-linie van Nederland, door het Koninklijk leger thans bezet, vervaardigd onder directie van den Kolonel *van Gorcum*. . . . . *f* 4,00.
3. Deutschland, und der gröste theil der umliegenden Staaten, oder Mittel Europa in 45 Blattern. . . . . *f* 20,00.
4. Kaart van de provincie Noord-Brabant opgeplakt in koker. . . . . *f* 2,50.
5. Villeneuve, manuel pratique de mineur et sapeur à l'usage des troupes du genie 2 vol. . . . . *f* 4,50.
6. Buser, Handleiding voor aankomende Officieren en Onderofficieren, ter verkrijging van eenen behoorlijken Ingang. . . . . *f* 3,90.

Verder alle Militaire Reglementen en Gedrukten.